

GUSTAF MANKELL.

är icke mer. Hans kärvånliga blick har slocknat. S:t Jakobs orgel ljuder ej mera under hans fingrar. I den musik-akademiska vän- och ungdomskretsen har uppstått ett tomrum. Vid hans öppnade graf stå sörjande en hängifven maka, talrika vänner till hans person och ädla konst, hvaribland ett helt släkte utaf honom danade orgelspelare, af hvilka de fleste säkert sent skola förgäta detta soliga anlete, denna originella, af en säregen brytning karakteriserade talton, detta för oss så kärvordna 'ja' i stället för ju; denna med så vänliga smekningar meddelade undervisning, stundom interfolierad af muntrande anekdoter om någon skicklig eller oskicklig orgelbyggare, om någon groft okunnig orgelspelare, om någon löjligt tafatt orgelstämmare, ej sällan med thy åtföljande härmning af pipornas läten; — huruledes *motværelse* (*motus contrarius*) försinligades medelst hopdragning af elevens oknöppta rock, och stämmornas korsning liknades vid Karlbergskanalens krökningar, hurusom nödvändigheten af manualfärdighet antyddes genom en lindrig åtsättryckning af elevens fingrar o. s. v. Allt detta och mera dertill lära nog alla de sent glömma, för hvilka det blifvit ett kärt ungdomsminne. Visserligen erinra vi oss äfvenledes att han stundom kunde bli lite otålig. När en elev omöjligen tycktes kunna reda sig, icke förmådde 'ta efter' en dikterad 'gång', så fick han vanligen höra och veta att han 'ja hade naturen emot sig' — aj, aj, aj! p i pedalen'; men denna störda harmoni var vanligen återvunnen i samma ögonblick som den musikaliska.

Gustaf Mankell var af naturen begåfvad med godt musiköra; hans tonsinne var något vekt för orgelspelets allt uppfordrande väldighet. I melodiskt afseende tycktes han stå under Mozarts, i harmoniskt under Ludvig Spohrs inflytande. Ad. Hesse var hans älsklingskomponist, men äfven en Lemmens' pianomässiga orgelsaker vunno hans erkännande; Seb. Bach blef hvarken han eller hans skola någonsin fullt mäktig, ty dertill fattades denna fulländade pedalkonst, hvarförutan ingen Bachspelare är tänkbar. Men han hade en ganska smidig manualteknik.

Långt mera musikalisk än brodern *Abraham*, saknade han dennes literära fallenhet. Flitig komponist för sitt instrument, har Gustaf Mankell utgifvit en hel mängd orgelsaker, hvaribland en liten *fuga* i H-moll som har konstvärde, en *concertallegro* i Ess-dur, hvilken låter höra sig o. s. v.

Professor Gustaf Mankell föddes den 20 Maj 1812 i Christiansfeld i Holstein; kom år 1836 till Stockholm, hvarest han samma år blef anställd som organist vid Jakobs kyrka; sedan 1854 lärare i orgelspelning vid Kongl. musikaliska akademien; afled den 23 Mars 1880. Han var riddare af Kongl. Vasa orden. — Från hyfvelbänken hade han arbetat sig upp till professorskatedern.